

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 497

van **JAN LAEREMANS**

datum: 15 april 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Gemeenschapsonderwijs (GO!) - Visietekst Strategie 2030

Op 6 maart 2020 stelde het Gemeenschapsonderwijs zijn visietekst Strategie 2030 voor dat functioneert als onderwijsplan dat als leidraad moet dienen voor het pedagogisch project van het GO! in het komende decennium. Wanneer we kijken naar de concrete plannen die door het GO! bij deze visietekst worden voorgesteld, dan zal de klaspraktijk en -organisatie binnen dat net tegen 2030 radicaal veranderd zijn.

In de plannen zijn scholen geen scholen meer, maar 'leergemeenschappen'. Klassieke lessen van 50 minuten moeten wijken voor flexibele weekschema's. Leerlingen zitten niet meer aan hun stoel gekluisterd in klaslokalen, maar flaneren tussen labo's, rustige hoekjes om alleen te werken of met andere leerlingen, en plekken waar ze uitleg krijgen van de leraar. De muren tussen klaslokalen worden gesloopt om grote open ruimtes te creëren. Men kan het wat vergelijken met het hoofdkantoor van Google in Silicon Valley. Afgevaardigd bestuurder Raymonda Verdyck waant zich als het ware een halve Mark Zuckerberg als ceo van een bedrijf dat via coaching aan 'leerwinst' moet doen.

Immers, in de klas zal hyperdifferentiatie het codewoord zijn. Gedaan met collectieve lessen, iedereen krijgt gepersonaliseerd onderwijs op maat van de leerling. Gedaan met de klassieke lessen, tegen 2030 werkt men in het GO! met flexibele weekschema's. Gedaan met leerkrachten die voor de klas een boeiend verhaal brengen, iedere leerkracht wordt een coach die lid is van een leerteam. Verschillende leerkrachten zullen dus tegelijk in de klas de leerlingen instructies geven en de leerlingen allemaal apart moeten begeleiden naargelang van de verschillende ritmes van de leerlingen. Gedaan ook met het groepsgevoel, want iedereen zal op zijn eigen eilandje zitten. Ook gedaan met het gedeelde verantwoordelijkheidsgevoel, want daar waar scholieren zich eertijds mee verantwoordelijk voelden voor hun klas en klasgenoten, wordt dat sociale aspect met dit systeem gewoonweg in de vuilnisbak gekieperd.

Verder zal alles vanaf nu digitaal gemonitord en bijgestuurd worden. Door het leerplatform GO! IXZO zal via artificiële intelligentie (AI) iedere leerling altijd zijn oefeningen en evaluaties moeten maken op zijn persoonlijke laptop. Er zal daarenboven meer thematisch en projectmatig gewerkt worden over alle vakken heen, wat leidt tot het einde van de traditionele vakkenindeling.

Bij het bekijken van deze plannen dacht ik zowaar even dat ik dat ik fictie aan het lezen was, een bladzijde uit een dystopische roman zoals 'Brave New World' of '1984'. Maar voor mevrouw Verdyck is dit hoegenaamd geen utopie. Voor haar is deze nieuwlichterij bittere ernst, meer nog het is de toekomst van het GO! en bij uitbreiding voor heel ons Vlaamse onderwijs, dit ondanks de vele tegenkantingen van onderwijsexperts bij haar

uitzinnig revolutionair plan. In de pers lieten immers zowel OESO-onderwijstopman Dirk Van Damme als ontwikkelingspsycholoog Wim Van den Broeck zich al ten zeerste negatief uit over dit plan. Eigenlijk komt het erop neer dat het GO! zichzelf omvormt tot een methodeschool.

1. Hoe evalueert de minister de plannen uit de visietekst die uit de doeken werden gedaan door het GO!?
2. Hoe realistisch is een effectieve implementering van deze plannen? Is dit een theoretische denkoefening van het GO! of worden ze effectief allemaal uitgerold tegen 2030? In het laatste geval, is hier al een timing voor vastgelegd door het GO!?
3. Zullen er afgevaardigden van het GO! deze door hen bedachte plannen ook aftoetsen met de expertengroep-Brinckman?
4. Worden deze plannen tevens afgetoetst met het werkveld, zijnde de leerkrachten in het GO! en met de ouders en leerlingen?
5. Zal de minister mevrouw Verdyck als afgevaardigd bestuurder van het GO! hierover interpellieren?
6. Welke eventuele andere initiatieven zal de minister desgevallend nemen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 497 van 15 april 2020

van **JAN LAEREMANS**

1. Artikel 24, §1, 3^e lid van de Grondwet vangt aan met de zin: "De gemeenschap richt neutraal onderwijs in.". Die zin heeft twee verschillende betekenissen. Ten eerste betekent hij dat de gemeenschap zich niet kan onttrekken aan de plicht om onderwijs in te richten. Ten tweede moet het onderwijs dat de gemeenschap inricht neutraal zijn.

Artikel 24, §2 van de Grondwet stelt: "Zo een gemeenschap als inrichtende macht bevoegdheden wil opdragen aan een of meer autonome organen, kan dit slechts bij decreet, aangenomen met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen.". Onmiddellijk na de communautarisering van het onderwijs (1988-89, derde staatshervorming) heeft de Vlaamse Gemeenschap ervoor gekozen om haar onderwijs te laten inrichten door een autonoom orgaan, het "GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap". Zoals de grondwet dat voorschrijft, gebeurde dat bij bijzonder decreet. De huidige versie van dat bijzonder decreet dateert van 14 juli 1998. Het hoogste orgaan in het GO! is de Raad van het Gemeenschapsonderwijs. Die bestaat uit 15 leden (Art. 31 van het bijzonder decreet). Tien van die vijftien leden zijn verkozen, de vijf overigen zijn aangesteld door de universiteiten en de hogescholen. Het is dat verkozen orgaan dat bevoegd is (a) het opstellen van de neutraliteitsverklaring en de verklaring van gehechtheid aan het gemeenschapsonderwijs; (b) de interne kwaliteitszorg van het gemeenschapsonderwijs, op voorstel van de afgevaardigd-bestuurder; (c) het uitwerken van een algemeen strategisch plan voor het gemeenschapsonderwijs (...) (Art. 33). De Raad is eveneens bevoegd voor het opstellen van het pedagogisch project en voor de leerplannen (zie Art. 34).

Het Vlaams Parlement heeft al deze bevoegdheden exclusief toegewezen aan de Raad. De Vlaamse volksvertegenwoordiger zal dus begrijpen dat ik me er als minister niet kan en mag over uitspreken. Ik ben daartoe niet bevoegd.

2. Of het plan realistisch is of niet kan enkel de toekomst uitwijzen. De Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt de details van het plan, de vijf verschillende ambities en de beschikbare timings op <https://pro.g-o.be/over-go/strategisch-plan>.
3. Het plan is goedgekeurd door de Raad van het Gemeenschapsonderwijs, conform zijn bevoegdheid.
- 4-5. Er is overleg binnen het GO!. Zo zijn er permanente technische commissies met vertegenwoordigers van scholen die de Raad permanent voeden. Er is uiteraard ook een normale vakbondswerking. Daarnaast zijn 5 van de 10 verkozen leden van de Raad verkozen door de ouders, de 5 andere leden zijn verkozen door het personeel van het Gemeenschapsonderwijs.
6. Geen. Het is evident dat het Decreet betreffende de Kwaliteit van het Onderwijs (van 8 mei 2009) in gelijke mate van toepassing is op alle scholen in de Vlaamse Gemeenschap. Dat decreet zorgt voor het kwaliteitstoezicht op alle scholen.